

overfor de mindre Formuende i Samfundet, saa maa det være en saadan Ordning som den, der nu gjælder for disse Forhold. Jeg tillod mig ifjor ved Forhandlingen af denne Sag at kaste et Tilbageblik paa de Bestemmelser, der tidligere have gjældt paa dette Forhold og de Bestræbelser, som der i Rigsdagen og navnlig fra Folkethingets venstre Side, lige siden Grundloven blev givet, ja endog saa før, have været gjorte for at fremkalde en Forandring deri paa saadan Maade, at den kom til at svare til vor fri Forfatning af 1849. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa den historiske Udvikling af Sagen, men skal henvise til, hvad der i saa Henseende blev omhandlet ifjor. Jeg skal kun bemærke, at de nuværende Bestemmelser ere 16 Aar gamle, og at de bleve vedtagne under stærkt Tryk fra andre Sider og bleve vedtagne vistnok som en Følge af de daværende politiske Forhold i vort Fædreland. De bleve da imidlertid ogsaa fra deres Side, som vilde mere Frihed, vedtagne med det bestemte og tydelige Forbehold, at ingen passende Leilighed burde gaa ubenyttet hen for at komme til en anden Ordning. Hvad angaar Kjøbstæderne, da er den gjældende kommunale Valglov som bekendt endel friere end den for Sogneraadsvalgene og tilbøls ogsaa for Amtsraadsvalgene, idet den større Del af et Byraads Medlemmer vælges af Alle og Enhver, hvorimod dette kun finder Sted med Hensyn til den mindre Del af Sogneraadets Medlemmer, og dernæst den Femtedel af Skatteyderne, som vælger den ene Del af et Byraads Medlemmer, skal suppleres for det Tilfælde, at den ikke yder i Skat $\frac{2}{3}$ af de kommunale Skatter. Der er altsaa med Hensyn til Valg af Byraadene visse i frifundet Retning gaaende Bestemmelser, som ikke i samme Udstrækning ere gjældende f. Ex. med Hensyn til Sogneraadene. Paa den anden Side maa det dog erindres, at Borgmesteren er født Medlem og Formand i Byraadet, hvilket igjen væsentlig vækker den Anskuelse, at Byraadene sammensættes paa en mere fri Maade. Det Punkt, at en kongelig Embedsmand skal være født Formand i et kommunalt Raad, er jo meget omstridt, og det vilde vist-

nok blive hilset med Glæde i næsten alle Byer, hvor den kommunale Selvfølelse og Selvbevidsthed er voxet noget frem, om dette Forhold kunde blive fjernet. Det staar imidlertid ikke i en saa nøie Forbindelse med det nuværende Lovforslag, at Forslagsstillerne have fundet Anledning til at optage det, men ville Andre optage det, da kan jeg kun sige, at det vilde være en Binding for Lovforslaget, om en Bestemmelse i den antydede Retning blev optagen deri. Ifølge Forordningen af 24de Oktbr. 1837 gjældt den Bestemmelse, at enhver Borger, uanset hvad Skat han ydede, deltog i Valg af Borgerrepræsentationen, men da det hele Forhold blev forandret, fik man atter indført dette for en vis Side vistnok meget belejlige Princip at dele Valgerne i Klasser, det Samme, som man for Sogneraadsvalgene i 1855 fik gennemført med Forordningen af 13de August 1841, og i en vis Forstand kan det altsaa siges, at der ved begge Love gjordes et Tilbageffridt, thi i de gamle Bestemmelser kjendte man dog kun een Klasse, idet de, der overhovedet vare Valgere, i saa Henseende vare ligeberettigede. I de nyere Bestemmelser har man imidlertid endog ogsaa flere Aar efter, at den frie Forfatning er givet, i Modfætning til denne delt Valgerne i to Klasser. — Med Hensyn til Valget til Borgerrepræsentationen i Kjøbenhavn gjaldt som bekendt efter Forordningen af 1ste Januar 1840 den Bestemmelse, at alle Grundeiere og de Næringsdrivende, der svarede 5 Portioner i Næringskat, vare berettigede til at deltage i Valget. Denne sidste Bestemmelse er ved Loven af 19de Februar 1861 forandret derhen, at der istedetfor „5 Portioner Næringskat“ er sat „4 Rd. i Indkomstkatt“. Forøvrigt ere de gamle Bestemmelser fremdeles gjældende ligesom tidligere. Der er altsaa, siden den frie Forfatning blev indført her i Landet, saagodtsom ingen Forandring gjort med Hensyn til Valgretten til Kommunalraadet i Kjøbenhavn. Efter Skatteloven af 19de Februar 1861 ere jo alle de, som ikke have en Indtægt af 400 Rd. og derover, fri for at svare Kommunekatt, hvorefter altsaa Enhver, der har en Indtægt af 399 Rd. 5 Mk. 15 S., er fritagen for Skat. De, der have en